

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/373/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210554
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210554.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/205/2012-48 zo dňa 19.12.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu navrhovateľa o náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 605,- eur, odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal základné atribúty vzniku zodpovednostného právneho vzťahu zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom tvrdeným v žalobe, ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Žalobca nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu spočívajúci v udelení poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že exekučný súd konal vo veci vedenej pod sp. zn. 6Er 777/2010 plynulo a bez zbytočných prieťahov. Žiadosť o udelenie poverenia exekútor súdu doručil 16.07.2010 a poverenie bolo súdnemu exekútorovi udelené 28.07.2010, t. j. po 12-tich dňoch. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 v spojení s ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2011 sa na danú vec nevzťahovala 15-dňová lehota s poukazom na to, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľ tiež v konaní nepreukázal vznik ani výšku tvrdenej majetkovej škody v sume 125,- eur.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, 2 O. s. p.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietá, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy,

ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti žalobcu. Ak tak spravil, odňal tým žalobcovi právo na konanie pred súdom. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Žalobca podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, čo zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu. Žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Žalobca sa nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalobca tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa žalovaný vôbec nevyjadril k podanej žalobe, mal súd umožniť žalobcovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ako aj k právnym otázkam, čím súd porušil právo žalobcu na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Ak žalovaný nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p. Skutkovým základom sa mal stať žalobcom tvrdený skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním. S poukazom na uvedenú argumentáciu žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady nepríhliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacia námietka odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zmätočná, keďže v danej veci k takémuto stavu nedošlo.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právnomu zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania. Navrhovateľ ani jeho právny zástupca neospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní (čo je v rozpore s tvrdením v odvolaní, že žalobca riadne a včas požiadala o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody pre odročenie pojednávania). V danej veci preto neexistovali žiadne dôvody pre odročenie pojednávania.

Vyjadrenie odporcu v danej veci bolo súdu doručené v krátkom predstihu pred pojednávaním, preto súd postupoval správne, keď nepristúpil k doručovaniu vyjadrenia, ale toto oboznámil na pojednávaní.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať

sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením č. k. 6NcC/310/2013 zo dňa 20. marca 2013, že sudkyňa Okresného súdu Liptovský Mikuláš JUD. Eva Uličná nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom krajský súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo k žiadnym novým skutočnostiam, majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu.

Zmätočná je aj odvolacia námietka navrhovateľa, že súd v rovnakom rozhodnutí ako vo veci samej rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, keď v danej veci takýto návrh podaný nebol.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si sám určil okruh a rozsah dokazovania okrem výsluchu svedkyne. Dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 6Er/777/2010, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa v prevažnej časti nedotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku bolo nepreukázanie predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to nesprávneho úradného postupu, škody a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia. Z dokazovania vykonaného okresným súdom však vyplynulo, že poverenie pre súdneho exekútora bolo vydané v zákonnej 15-dňovej lehote, keď žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia bola súdu doručená dňa 16.07.2010 a poverenie bolo exekútorovi udelené dňa 28.07.2010. Z uvedeného dôvodu je vylúčený aj vznik zbytočných prietahov v konaní. Súd potom nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, z ktorého dôvodu je vylúčený vznik nároku navrhovateľa na majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu.

Hoci súd posúdil aj neexistenciu ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, toto sa javí ako nadbytočné, keď už nesplnenie jednej z podmienok zodpovednosti vylučuje vznik zodpovednosti štátu. Preto aj odvolacie námietky navrhovateľa dotýkajúce sa vzniku škody v príčinnej súvislosti, ako aj vzniku nároku na nemajetkovú ujmu sú z tohto hľadiska irelevantné.

Navrhovateľ nijako nenapadol vecne správne skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré sa dotýkajú neexistencie nesprávneho úradného postupu a boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia nároku.

Súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces, ktoré práva zaručujú v podmienkach Slovenskej republiky okrem zákonov aj Ústava Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je nielen garancia poskytnutia ochrany ohrozených alebo porušených práv zo strany súdu, ale aj poskytnutie súdnej ochrany v určitom rozsahu a predovšetkým v kvalite. Určujúcim definičným znakom práva na spravodlivé konanie patrí aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na rozhodujúce argumenty jednotlivých strán.

Tejto zásade zodpovedá úprava v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadný iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil, pričom súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Okresný súd nemusí dať v odôvodnení odpoveď na všetky otázky, ale iba na tie otázky, ktoré sú z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci rozhodné.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia uvedené kritériá spĺňa, keď z obsahu odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplývajú skutkové a právne závery okresného súdu, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.